

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Martina Fecka, Mikuláša Hubu a Jána Mičovského

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 726)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení a dopĺňa takto:

1. V Čl. I sa za bod 19 vkladajú nové body 20 a 21, ktoré znejú:

„20. V § 13 ods. 2 písm. c) sa slová „a zväžnic“ nahrádzajú slovami „zväžnic, protipožiarnych pásov a ciest“.

21. V § 13 ods. 2 sa za písmeno o) vkladá nové písmeno p), ktoré znie:

„p) terénne úpravy a narúšanie pôdneho krytu.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Z aplikačnej prax vyplýva, že vlastníci, nájomcovia a správcovia pozemkov pri výkone hospodárskej činnosti, bez predošlej konzultácie často poškodia a nenávratne ničia chránené druhy rastlín a živočíchov a ich biotopy. Preto navrhujeme, aby na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, sa vyžadoval súhlas orgánu ochrany prírody na výstavbu protipožiarnych pásov a ciest. Rovnako táto skupina osôb pri výkone hospodárskej činnosti, alebo pri úprave pozemkov bez predošlej konzultácie často poškodí a nenávratne zničí chránené druhy rastlín a živočíchov a ich biotopy. Tohto sa dopúšťajú aj jazdci na terénnych motocykloch a motorových trojkolkách a štvorkolkách. Preto navrhujeme, aby sa aj na terénne úpravy a narúšanie pôdneho krytu v druhom stupni ochrany vyžadoval súhlas orgánu ochrany prírody.

2. V Čl. I sa za bod 24 vkladá nový bod 25, ktorý znie:

„V § 17 sa odsek 1 dopĺňa písmenom i), ktoré znie:

„i) ochranné pásmo chráneného územia.“.

Odôvodnenie:

Hoci v ochrannom pásme chráneného územia platí druhý až štvrtý stupeň ochrany, nie je toto územie považované za chránené územie a tak hoci je doň zakázaný vjazd motorovým vozidlom, nemôže toto vozidlo člen stráže prírody zastaviť, aby odkontroloval oprávnenosť jeho vjazdu. Taktiež postavenie

nelegálnej stavby nie je dosiaľ v ochrannom pásme trestným činom, pričom najviac sa nelegálne stavby stavajú práve v ochranných pásmach národných parkov.

3. V Čl. I bod 25 znie:

„V § 17 sa vypúšťa odsek 3“.

Doterajšie odseky 4 až 10 sa označujú ako odseky 3 až 9.

Odôvodnenie:

Keďže sa v § 17 ods. 1 zavádza ako chránené územie aj ochranné pásmo, doterajší odsek 3 stráca opodstatnenosť.

4. V Čl. I bode 103 v § 65a ods. 2 za sa písmeno z) vkladajú nové písmená za) až zc), ktoré znejú:

„za) prostredníctvom Stráže prírody Slovenskej republiky vykonáva strážnu službu ochrany prírody (§ 72 až 80),

zb) riadi a koordinuje činnosť Stráže prírody Slovenskej republiky, stará sa o udržiavanie a zvyšovanie odbornej úrovne profesionálnych a dobrovoľných strážcov prírody,

zc) vedie evidenciu priestupkov riešených profesionálnymi strážcami prírody a dobrovoľnými strážcami prírody a údaje z evidencie pravidelne zasiela do centrálnej evidencie priestupkov, ktorú vedie ministerstvo.“

Odôvodnenie:

V súčasnosti Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky nie je zaviazaná k výkonu strážnej služby a zamestnaných strážcov využíva aj na plnenie rôznych technických a hospodárskych úloh tak, že výkon strážnej služby je následne neefektívny.

Z dlhodobej praxe (odkedy je zriadená stráž prírody), vyplynula potreba jednotného riadenia profesionálnych a dobrovoľných strážcov. V doterajšej praxi sa však ku koordinácii ich činnosti pristupovalo individuálne. Osvedčila sa koordinácia činnosti a vzdelávanie profesionálnych a dobrovoľných strážcov v rámci jedného chráneného územia povereným pracovníkom, spravidla vedúcim odboru strážnej služby. Preto navrhujeme, aby takýto systém jednotného riadenia bol upravený zákonom.

Povinnosť viesť evidenciu priestupkov vyplýva z § 89 a 89a zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

5. V Čl. I bode 114 v § 68 písm. h) sa slová „tretím stupňom ochrany“ nahrádzajú slovami „druhým a tretím stupňom ochrany“.

Odôvodnenie:

Prax ukázala, že obce často nie sú dostatočne kompetentné a personálne vybavené na to, aby posudzovali vhodnosť vykonania výrubov v chránených územiach a ich ochranných pásmach.

Respektíve tejto problematike nevenujú dostatočnú pozornosť a tak dochádza často k výrubom drevín nad rámec zákona. Z tohto dôvodu navrhujeme, aby sa zachovalo pôvodné znenie zákona, kde táto kompetencia obce bude v druhom a treťom stupni ochrany spadať pod okresné úrady.

6. V Čl. I sa za bod 121 vkladá nový bod 122, ktorý znie:

„122. § 72 vrátane nadpisu znie:

„Stráž prírody Slovenskej republiky

§ 72

- (1) Stráž prírody Slovenskej republiky (ďalej len „stráž prírody“) je poriadkový útvar, ktorý plní úlohy pri zabezpečení kontroly dodržiavania právnych predpisov na úseku ochrany životného prostredia.
- (2) Stráž prírody je organizačne začlenená do Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky a člení sa na
 - a) profesionálnu stráž prírody a
 - b) dobrovoľnú stráž prírody.
- (3) Stráž prírody sa organizačne člení na odbory stráže prírody.
- (4) Člen profesionálnej stráže prírody (ďalej len „profesionálny strážca prírody“) je k Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky v pracovnoprávnom vzťahu zamestnanca pri výkone práce vo verejnom záujme^{106a)} so všetkými oprávneniami a povinnosťami upravenými v tomto zákone.
- (5) Profesionálny strážca prírody má územnú pôsobnosť v rámci celého územia Slovenskej republiky.
- (6) Člen dobrovoľnej stráže prírody (ďalej len „dobrovoľný strážca prírody“) nie je k ministerstvu v pracovnoprávnom vzťahu a má rovnaké oprávnenia a povinnosti ako profesionálny strážca prírody.
- (7) Územnú pôsobnosť dobrovoľného strážcu prírody určuje Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky.
- (8) Profesionálnym strážcom prírody a dobrovoľným strážcom prírody môže byť fyzická osoba, ktorá
 - a) dosiahla vek najmenej 18 rokov,
 - b) je občanom Slovenskej republiky,
 - c) je bezúhonná,
 - d) je úplne spôsobilá na právne úkony,
 - e) je na výkon tejto funkcie zdravotne a fyzicky spôsobilá,
 - f) je odborná spôsobilá,
 - g) zložila sľub podľa odseku 15.

- (9) Za bezúhonnú sa na účel ustanovenia odseku 8 písm. c) považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti;⁷⁹⁾ tieto skutočnosti sa preukazujú dokladmi uvedenými v § 44 ods. 7.
- (10) Odborná spôsobilosť uchádzača za člena stráže prírody podľa odseku 8 písm. f) sa preukazuje vykonaním skúšky na okresnom úrade v sídle kraja pred komisiou, ktorú tvorí jeden zástupca okresného úradu v sídle kraja, jeden zástupca organizácie ochrany prírody a jeden zástupca územného útvaru Policajného zboru.
- (11) Obsahom skúšky podľa odseku 10 je preukázanie základných znalostí z trestného práva, právnej úpravy priestupkov, právnej úpravy na úseku ochrany prírody a krajiny, použitia donucovacích prostriedkov, ako aj miestopisu a geografie územia, v ktorom má funkciu vykonávať.
- (12) Okresný úrad v sídle kraja môže od povinnosti overenia odbornej spôsobilosti skúškou a zloženia sľubu upustiť, ak ide o člena stráže prírody, u ktorého dochádza iba k zmene obvodu pôsobnosti.
- (13) Prípravu na skúšku odbornej spôsobilosti podľa odsekov 10 a 11 zabezpečuje okresný úrad v sídle kraja v spolupráci s organizáciou ochrany prírody.
- (14) Členom stráže prírody sa fyzická osoba stáva dňom zápisu do zoznamu členov stráže prírody, ktorý vedie okresný úrad v sídle kraja. Fyzická osoba môže byť zapísaná do zoznamu členov stráže prírody najmä na návrh orgánu ochrany prírody, organizácie ochrany prírody, obce alebo občianskeho združenia, ktorého poslaním podľa jeho stanov je ochrana prírody a krajiny. Do zoznamu členov stráže prírody okresný úrad v sídle kraja zapíše aj vlastníka súkromného chráneného územia po preukázaní spôsobilosti na výkon funkcie člena stráže prírody podľa odseku 8.
- (15) Navrhovaný za člena stráže prírody skladá do rúk prednostu okresného úradu v sídle kraja sľub v tomto znení: „Sľubujem, že ako člen stráže prírody budem svedomito plniť svoje úlohy pri ochrane prírody a krajiny, dbať na dodržiavanie Ústavy Slovenskej republiky, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.“.
- (16) Podrobnosti o zápise do zoznamu členov stráže prírody ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.
- (17) Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky raz za päť rokov preveruje odbornú spôsobilosť profesionálnych strážcov prírody a dobrovoľných strážcov prírody formou povinného preskúšania, ktorého podrobnosti upraví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 106a znie:

„^{106a)} Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

V súčasnosti chýba presná definícia funkcie a pracovnej náplne stráže prírody, jej členenie a kompetencie. Aj z tohto dôvodu sa navrhuje úplne nové znenie § 72, podľa ktorého sa delí táto stráž na profesionálnu a dobrovoľnú. Rovnako je snaha zdefinovať kompetencie jednotlivých zložiek stráže prírody, čo by malo smerovať k skvalitneniu samotného výkonu strážnej služby ochrany prírody. Zároveň sa navrhuje, aby odbornú spôsobilosť pred výkonom funkcie stráže prírody bolo potrebné preveriť nielen u dobrovoľných, ale aj u profesionálnych strážcov prírody. Podrobnosti takéhoto preskúšania upravia ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

7. V Čl. I sa za bod 121 vkladá nový bod 122, ktorý znie:

„122. Za § 72 sa vkladá nový § 72a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 72a

Odbor stráže prírody

(1) Odbor stráže prírody

- a) koordinuje a riadi výkon strážnej služby ochrany prírody prostredníctvom profesionálnych strážcov prírody a dobrovoľných strážcov prírody,
- b) prerokúva priestupky na úseku ochrany prírody,
- c) spolupracuje s odbornými pracovníkmi,
- d) vykonáva environmentálnu výchovu.

(2) Na účel prerokúvania priestupkov je člen stráže prírody oprávnený

- a) ukladať a vyberať blokové pokuty,
- b) predvolať si osobu podozrivú zo spáchania priestupku za účelom vysvetlenia jej konania,
- c) predvolať si osobu podozrivú zo spáchania priestupku za účelom vyriešenia priestupku v blokovom konaní.

(3) Osoba podozrivá zo spáchania priestupku je povinná dostaviť sa na predvolanie.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Z dlhodobej praxe vyplynula potreba vytvorenia jednotného systému riadenia činnosti profesionálnych a dobrovoľných strážcov prírody tak, aby plnili povinnosti vyplývajúce im zo zákona a v rámci jednotlivých odborných organizácií nesuplovali činnosti, ktoré so strážnou službou nesúvisia. Vzťah k zákonu č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov je vyjadrený už v platnom zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (§ 92 ods. 10).

8. V Čl. I bod 124 znie:

„124. V § 74 odsek 2 znie:

„(2) Použitie nápisu „STRÁŽ PRÍRODY“ inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou je zakázané.“.

9. V Čl. I sa za bod 124 vkladá nový bod 125, ktorý znie:

„125. V § 74 sa vypúšťa odsek 5.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie k bodom 8 a 9:

Týmto ustanovením sa zabráni zneužívaniu označenia a vydávaním sa za stráž prírody neoprávnenými osobami. Takéto prípady sa už v doterajšej praxi objavili. Bod 9 tohto pozmeňujúceho a doplnujúceho návrhu je obsahovo zhodný s bodom 124 vládneho návrhu zákona.

10. V Čl. I sa za bod 125 vkladá nový bod 126, ktorý znie:

„126. V § 75 ods. 1 písmeno o) znie:

„o) zastaviť a kontrolovať dopravný prostriedok a osoby v ňom, ak sa nachádza v chránenom území a jeho ochrannom pásme na účel overenia oprávnenosti jeho vjazdu na toto územie.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Páchatelia priestupkov a trestných činov do území s druhým až piatym stupňom ochrany často nelegálne vchádzajú rôznymi dopravnými prostriedkami, v ktorých potom odvážajú nelegálne získané jedince chráneného druhu, zver, ryby, rastliny a ich plody, plodnice húb, ako aj nerasty a skameneliny. Stráž prírody dosiaľ môže zastaviť dopravný prostriedok len v chránenom území, a nie aj v ochrannom pásme chráneného územia.

11. V Čl. I sa za bod 125 vkladá nový bod 126, ktorý znie:

„126. V § 75 ods. 1 sa za písmeno s) vkladajú nové písmeno t) a písmeno u), ktoré znejú:

„t) kontrolovať zriaďovanie skládok odpadov,

u) kontrolovať vypaľovanie trávnych porastov, remízok a krovitých porastov.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Zriaďovanie skládok síce upravuje zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale stráž prírody nie je oprávnená kontrolovať vykonávanie tohto zákona a teda v prípade pristihnutia osoby vysypajúcej odpad nemá možnosť účinne zasiahnuť, nemôže osobu vyzvať, aby sa identifikovala a ani ju zadržať a následne vec vyriešiť.

Čo sa týka zákazu vypaľovania trávnatých porastov, remízok a krovísk, tento je síce upravený v zákone č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a v zákone č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale stráž prírody nie je oprávnená kontrolovať vykonávanie tohto zákona, pritom sa s touto činnosťou často stretáva.

12. Body 122 až 126 sa vypúšťajú.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa zachovať nárok člena stráže prírody na rovnosť vzhľadom na to, že zrušenie tohto nároku by viedlo k ďalšiemu nežiaducemu zníženiu autority stráže prírody.

13. V Čl. I sa za bod 126 vkladá nový bod 127, ktorý znie:

„127. V § 78 ods. 1 sa za písmeno e) vkladá nové písmeno f), ktoré znie:

„f) člen stráže prírody nepreukáže svoju odbornú spôsobilosť pri pravidelnom preskúšaní podľa § 72 ods. 17.“.

Doterajšie písmeno f) sa označuje ako písmeno g).“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Nepreukázanie dostatočnej odbornej spôsobilosti bude dôvodom na ukončenie členstva v stráží prírody.

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Martina Fecka, Mikuláša Hubu a Jána Mičovského

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 726)

Meno a priezvisko

Podpis

1. MARTIN FECKO
2. Mikuláš Huba
3. JÁN MIČOVSKÝ
4. BRANISLAV ŠKRIPEK
5. Igor KRASNO
6. Helena Hecová
7. Erika Jirinec
8. PAVOL RAJAC
9. A-Hlini
10. Jozef Mikol
11. NAN ŠTEFANEK
12. Jozef Mikol
13. P. H. HUNGARY
14. Miroslav KADÚC
15. Richard Vaseček
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

[Handwritten signatures corresponding to the list above]